

תוכן עניינים

1. מבוא.....עמ' 2
2. רקע תיאורטי..... עמ' 3
3. מתודולוגיה..... עמ' 6
4. ניתוח נתונים..... עמ' 8
5. דיון, סיכום ומסקנות.....עמ' 17

1. מבוא

בעבודה זו ייחקר הייצוג של קהילת החנונים בקומדיית המצבים "המפץ הגדול". לאחר שסטריאוטיפ החנון מוגדר כאדם בעל אינטליגנציה גבוהה המתעניין בטכנולוגיה ומשחקי מחשב והוא אינו בעל מראה אטרקטיבי, ניתן להבין כי המילה "חנון" היא בעלת קונוטציה שלילית. כמו כן ייבדקו הנתונים לפי הסטריאוטיפ הזה וכל מה שהוא חריג ושונה מסטריאוטיפ זה יוזכר גם כן.

הדמויות בתכנית מוצגות לפי הסטריאוטיפ הזה, הדמויות לבושות בבגדים מסויימים, לכל דמות יש את הסגנון שלה וכמובן שהבחירה האופנתית של החנונים בתכנית היא מיושנת ומשעשעת וכפי שהסטריאוטיפ מציג אותה- חוסר חוש לאופנה. לאותם החנונים סגנון דיבור משלהם והם מוצגים כבדיחה אל מול חבריהם בחלק גדול מהסטיואציות. (Cooper, 2014, p1)

מטרות המחקר בעבודה זו הן כמפורט: בראשית כל לבדוק האם קיימים הבדלים בין ייצוג הגבר החנון בסדרה לבין ייצוג האישה החנונית. כמו כן לבדוק מה ההבדלים בין החנונים לבין האנשים ה- לא חנונים בהסתמך על כמה דמויות ספציפיות מהסדרה. ולבסוף לבדוק ולנתח דמות אחת ואת הדרך שבה היא מתקשרת וזוהי דמותו של ד"ר שלדון קופר, החנון "הכי גדול" בתכנית.

המתודולוגיה תתבצע על ידי ניתוח תוכן איכותני. הניתוח יתבסס על הפרקים של הסיטקום "המפץ הגדול" ויערך בעזרת ניתוח סצנות מסוימות בהן מופיעה דמות מסוימת אשר מתאימה להגדה של "חנון". בחלק מהסצנות החנון ישוחח עם מישהו שאינו חנון או ישוחח עם אישה חנונית וכמו כן נבדוק סצנות בהן חנון משוחח עם חנון אחר בכדי לבדוק את דמותו של שלדון אשר רמת החנוניות שלו עולה בהרבה מעל זו של חבריו החנונים האחרים ובדיקה זו תבדוק במה זה מתבטא.

2. רקע תאורטי – סקירת ספרות

2.1 על הסדרה והמגדר

המפץ הגדול (The Big Bang Theory) היא קומדיית מצבים (סיטקום) מאוד פופולארית אשר האירה את עיניהם של האנשים לגבי המושג "חנון" ומהם חנונים באופן נרחב. התכנית הציגה לעולם את התרבות של החנונים ושמה אותם במרכז העלילה. כמו כן יש מחקרים אשר הראו כי התכנית הזו גורמת לסטודנטים לאהוב מדעים ושה דבר טוב ומעודד למידה. (Li, 2016, p1)

"המפץ הגדול" נוצרה על ידי צ'אק לורי וביל פראדי והיא עלתה לשידור בשנת 2007 ברשת CBS האמריקאית ומשודרת עד היום והיא כבר הגיעה ל-11 עונות. הסדרה היא סובבת סביב חייהם של ארבעה מדענים צעירים והם: שלדון קופר, לנארד הופסטאטר, הווארד וולוויץ וראג'ש קוטרפאלי. ארבעת המדענים הם חנונים אשר התנהגותם המביכה ו-"החנונית" נעה בדרגות שונות מאחד לאחר והם כולם מתעניינים בקומיקס, משחקי וידאו, מדע בדיוני ומדעים. (Prabhakaran, 2016, p 86)

העלילה של התכנית נעה סביבם וסביב הקשר שהם יוצרים עם העולם של "הלא-חנונים" כאשר הדמות הראשית מהעולם הזה היא – פני השכנה הלא-חנונית שלהם המייצגת את הסטריאוטיפ של השכנה הבלונדינית היפה שאינה חכמה כמוהם ומהווה עבורם ניגוד מובהק. (Van Zyl,)

(Botha, 2016 p1)

לנארד מוצג כבחור מפוחד וחלש אשר מנסה להיות יצור חברתי והוא אכן מודע לכמה וכמה חוקים חברתיים. לעומת זאת, חברו ושותפו לדירה שלדון קופר הינו בחור שחצן אשר לא יודע כיצד להתנהג בחברה ואין לו שום עניין להכיר בחורות או ללמוד כיצד להשתלב בחברה. שלדון אינו מבין קודים חברתיים, המושג ציניות זר מוזר לו בתחילת התכנית אך לאורך הזמן הוא מתחיל להבין את משמעות המילה. (Prabhakaran, 2016, p 86)

התרבות של החנונים בעולם המחשבים מטפחת גברים ולעומת זאת לא מעודדת נשים חנוניות להצטרף לעולם הזה. כיוון שהגבר החנון הוא פופולארי ולעומתו האישה החנונית היא פחות פופולארית. (הסדרה המפץ הגדול בוחנת מקרוב את משמעות המילה "חנון" ומכניסה את הצופה אל תוך העולם של החנונים אשר עומדים במרכז התכנית. התכנית עצמה מסופרת מנקודת מבטם של ארבעה גברים חנונים טיפוסיים אשר מנגד יש להם את האנשים "הרגילים" אשר איתם הם מתקשרים. האמונה הרווחת לגבי החנונים היא שהם בלתי מושכים, משעממים ועוסקים במדעים וזה בעצם הגבר החנון הסטריאוטיפי אשר מוצג במפץ הגדול. (Sele, 2012, p1-2)

מהיסוד, המאפיינים של "חנון" (nerd) הם מאפיינים גבריים. המושג הופיע לראשונה בשנות השישים והתקשר לאנשים אשר עברו עם מספרים, כגון מתמטיקאים ומדענים. אך עם השנים כפי שאומרת לאורן במאמרה, המילה חנון הלכה ונקשרה עם אותם אנשים אשר ההתנהגות החברתית שלהם היא מביכה.